

საქართველოს გარემოსა და გუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო
გარემოს ეროვნული სააგენტო

მოკლე მიმოხილვა საქართველოს გარემოს დაბინძურების შესახებ

საინფორმაციო ბიულეტენი №2

თებერვალი

2015

თბილისი

სარჩევი

1. ატმოსფერული ჰაერი.....	4
1.1. თბილისი	5
1.2. ქუთაისი.....	7
1.3. ზესტაფონი.....	8
1.4. ბათუმი.....	9
1.5. რუსთავი	11
2. ზედაპირული წყალი.....	12
2.1 შავი ზღვის აუზი	12
2.2 კასპიის ზღვის აუზი.....	14
3. რადიოაქტიური მდგომარეობა	15

შესავალი

გარემოს დაბინძურების წინამდებარე მიმოხილვა მომზადებულია გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ თებერვლის თვეში ჩატარებული გარემოს დაბინძურების მონიტორინგის შედეგების მიხედვით.

ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი წარმოებდა ხუთ ქალაქში: თბილისში (3 ჯიხური), რუსთავში, ზესტაფონში, ქუთაისსა და ბათუმში. სულ ჩატარდა 1399 ანალიზი. ამასთანავე, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების უწყვეტი მონიტორინგი წარმოებდა ქ.თბილისის ფონურ ავტომატურ სადგურზე, რომელიც მდებარეობს ვაშლიჯვრის მეტეოროლოგიური სადგურის ტერიტორიაზე. მონაცემები ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის შესახებ მოყვანილია ბიულეტენის პირველ თავში.

ზედაპირული წყლის 59 სინჯი აღებული იქნა საქართველოს 34 მდინარეზე. ჩატარდა ქიმიური ანალიზები. მონაცემები წყლის ხარისხის შესახებ მოყვანილია ბიულეტენის მეორე თავში.

მიმდინარეობდა რადიოაქტიური დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი მიწისპირა ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის სიდიდის დასადგენად 15 პუნქტში, მათ შორის შვიდში უწყვეტ რეჟიმში ავტომატურ სადგურებზე. მონაცემები γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის სიდიდის შესახებ მოყვანილია ბიულეტენის მესამე თავში.

1.

ატმოსფერული ჰაერი

ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი წარმოებდა ხუთ ქალაქში: თბილისში, რუსთავში, ზესტაფონში, ქუთაისსა და ბათუმში. გაზომვები ძირითადად ხორციელდებოდა დღეში სამჯერ სამუშაო დღეებში. ატმოსფერულ ჰაერში განსაზღვრული დამაბინძურებელი ნივთიერებები პუნქტების მიხედვით მოცემულია ცხრილი 1-ში.

ცხრილი 1. ატმოსფერულ ჰაერში განსაზღვრული დამაბინძურებელი ნივთიერებები პუნქტების მიხედვით

დაკვირვების პუნქტი	მტვერი	აზოტის დიოქსიდი	გოგირდის დიოქსიდი	ნახშირ-ჟანგი	ოზონი	მანგანუმის დიოქსიდი	აზოტის ოქსიდი	ტყვია
ქ. თბილისი								
კვინიტაძის ქუჩა	X	X	X	X	X			X
მოსკოვის გამზირი		X		X				
წერეთლის გამზირი				X				
ვაშლიჯვარის მეტეოროლოგიური სადგური	PM ₁₀ PM _{2,5}	X	X	X	X		X	
ქ. ქუთაისი								
ჭავჭავაძის გამზირი	X	X	X	X			X	X
ქ. ბათუმი								
აბუსერიძის ქუჩა	X	X	X	X				X
ქ. ზესტაფონი								
ჩიკაშუას ქუჩა	X	X	X	X				
ქ. რუსთავი								
ბათუმის ქუჩა		X		X				X

1.1.

თბილისი

თებერვლის თვეში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი წარმოებდა სამ სადამკვირვებლო პუნქტზე, რომლებიც მდებარეობენ კვინიტაძის ქუჩაზე, წერეთლისა და მოსკოვის გამზირებზე და ერთ ფონურ ავტომატურ სადგურზე, რომელიც განთავსებულია ვაშლიჯვარის მეტეოროლოგიური სადგურის ტერიტორიაზე.

კვინიტაძის ქუჩაზე განისაზღვრებოდა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციები: მტვერი, ნახშირჟანგი, გოგირდის დიოქსიდი, აზოტის დიოქსიდი, ტყვია და ოზონი. ხოლო მოსკოვისა და წერეთლის გამზირებზე იზომებოდა ნახშირჟანგი და აზოტის დიოქსიდი.

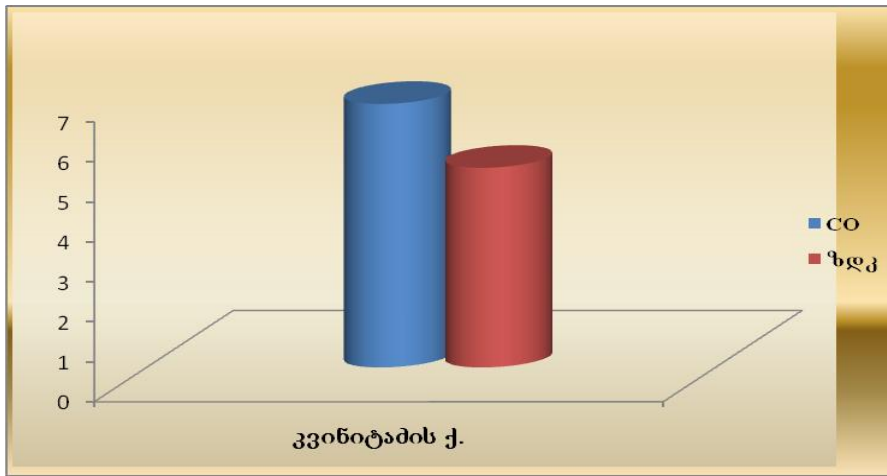
დაფიქსირებული მაქსიმალური ერთჯერადი და საშუალოთვიური კონცენტრაციები თითოეული დამაბინძურებელი ინგრედიენტისათვის მოცემულია ცხრილ 2-ში:

ცხრილი 2. ქ.თბილისში პუნქტების მიხედვით დაფიქსირებული მაქსიმალური ერთჯერადი და საშუალოთვიური კონცენტრაციები

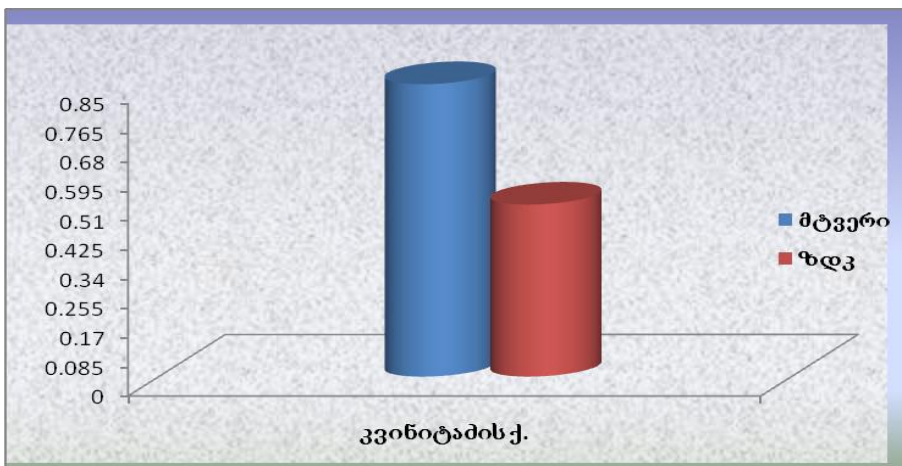
დაკვირვების პუნქტი	მტვერი		აზოტის დიოქსიდი		გოგირდის დიოქსიდი		ნახშირჟანგი		ოზონი		ტყვია
	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ ³	
კვინიტაძის ქუჩა	1,4	0,85	0,15	0,09	0,2	0,137	14,0	6,6	0,18	0,023	0.00009
მოსკოვის გამზირი			0,18	0,11			4,6	2,3			
წერეთლის გამზირი			0,149	0,064			3,02	1,4			

როგორც ცხრილი 2-დან ჩანს ნახშირჟანგის (მოსკოვისა და წერეთლის გამზირებზე), აზოტისა და გოგირდის დიოქსიდების დაფიქსირებული მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრაციები არ აღემატებოდნენ შესაბამის ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებს (ზდკ). ზღვრულად დასაშვებ მნიშვნელობებს აღემატებოდნენ ნახშირჟანგის, მტვერისა და ოზონის მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრაციები მხოლოდ კვინიტაძის ქ-ზე და შესაბამისად შეადგენდნენ 2,8 ზდკ-ს, 2,8 ზდკ-სა და 1,2 ზდკ-ს.

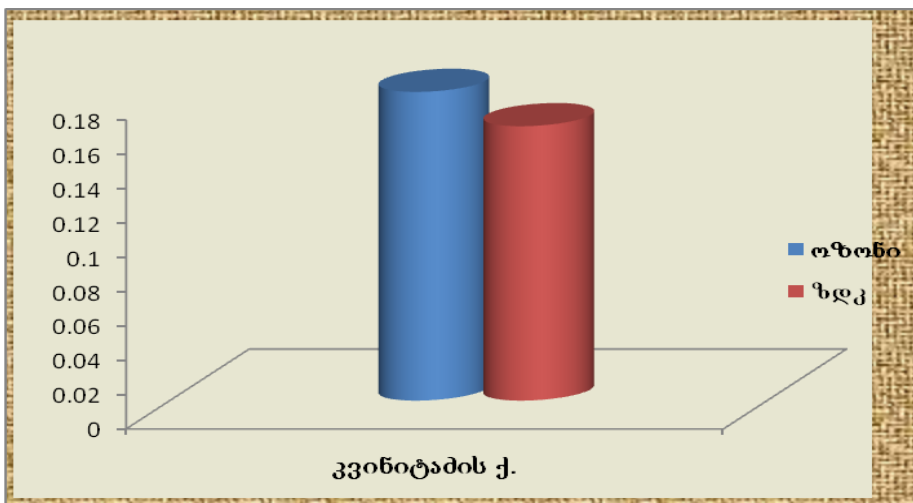
ნახ. 1, 2 და 3 –ზე მოცემულია ქ.თბილისში თებერვლის თვეში დაფიქსირებული მტვერისა და ნახშირჟანგის ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაციები.

ნახ.1 ნახშირყანვის ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია, მგ/მ³

ნახ.2 მტვრის ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია, მგ/მ³

ნახ.3 ოზონის ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია, მგ/მ³

ვაშლიჯვრის სადგურზე ყველა დამაბინძურებელი ნივთიერებების საშუალოთვიური და ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაციები ნორმის ფარგლებში იყო.

1.2. ქუთაისი

თებერვლის თვეში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი ქ. ქუთაისში წარმოებდა ჭავჭავაძის გამზირზე განთავსებულ სადამკვირვებლო პუნქტზე. განისაზღვრებოდა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციები: მტვერი, ნახშირჟანგი, გოგირდის დიოქსიდი, აზოტის დიოქსიდი, აზოტის ოქსიდი და ტყვია.

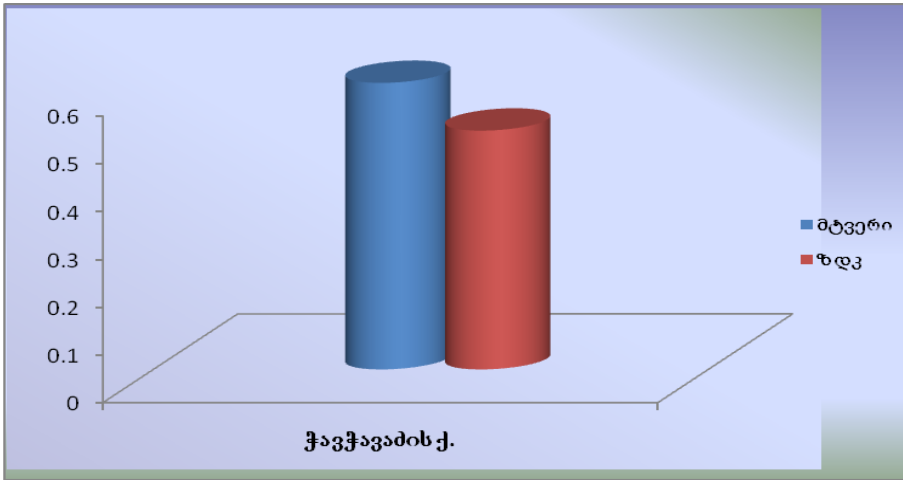
განსაზღვრული მაქსიმალური ერთჯერადი და საშუალოთვიური კონცენტრაციები თითოეული დამაბინძურებელი ინგრედიენტისათვის მოცემულია ცხრილ 3-ში:

ცხრილი 3. ქ. ქუთაისში დაფიქსირებული მაქსიმალური ერთჯერადი და საშუალოთვიური კონცენტრაციები

დაკვირვების პუნქტი	მტვერი		აზოტის დიოქსიდი		გოგირდის დიოქსიდი		ნახშირჟანგი		აზოტის ოქსიდი		ტყვია
	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მკ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მკ/მ ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მკ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მკ/მ ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მკ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მკ/მ ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მკ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მკ/მ ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მკ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მკ/მ ³	
ჭავჭავაძის გამზირი	0,6	0,4	0,13	0,082	0,18	0,125	3,0	1,9	0,12	0,067	0.00001

როგორც ცხრილი 3-დან ჩანს ქ. ქუთაისის ჰაერში მხოლოდ მტვერის მაქსიმალურმა ერთჯერადმა კონცენტრაციამ შეადგინა 1,2 ზღვ, ხოლო დანარჩენი ინგრედიენტების: ნახშირჟანგის, გოგირდისა და აზოტის დიოქსიდებისა და აზოტის ოქსიდის მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრაციები ნორმის ფარგლებშია.

ნახ. 4-ზე მოცემულია ქ. ქუთაისში დაფიქსირებული მტვერის ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია.

ნახ.4 მტვერის ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია, მგ/მ³

1.3. ზესტაფონი

თებერვლის თვეში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი ქ.ზესტაფონში წარმოებდა ჩიკაშუას ქუჩაზე განთავსებულ სადამკვირვებლო პუნქტზე. განისაზღვრებოდა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციები: მტვერი, ნახშირჟანგი, გოგირდისა და აზოტის დიოქსიდები.

განსაზღვრული მაქსიმალური ერთჯერადი და საშუალოთვიური კონცენტრაციები თითოეული დამაბინძურებელი ინგრედიენტისათვის მოცემულია ცხრილ 4-ში:

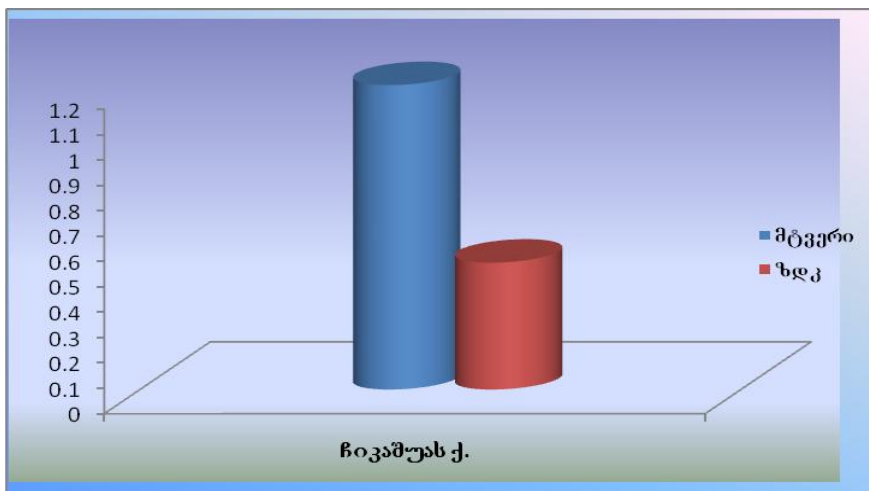
ცხრილი 4. ქ. ზესტაფონში დაფიქსირებული მაქსიმალური ერთჯერადი და საშუალოთვიური კონცენტრაციები

დაკვირვების პუნქტი	მტვერი		აზოტის დიოქსიდი		გოგირდის დიოქსიდი		ნახშირჟანგი	
	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ³
ჩიკაშუას ქუჩა	1,2	0,52	0,09	0,051	0,137	0,11	2,0	1,8

როგორც ცხრილი 4-დან ჩანს აზოტისა და გოგირდის დიოქსიდების, ასევე ნახშირჟანგის დაფიქსირებული მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრაციები არ აღემატებოდნენ შესაბამის

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებს (ზდკ). მტვრის მაქსიმალურმა ერთჯერადმა კონცენტრაციამ კი შეადგინა 2,4 ზდკ.

ნახ. 5 მოცემულია ქ.ზესტაფონში დაფიქსირებული მტვრის ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია.

ნახ.5 მტვრის ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია, მგ/მ3

1.4. ბათუმი

თებერვლის თვეში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი ქ. ბათუმში წარმოებდა აბუსერიძის ქუჩაზე განთავსებულ სადამკვირვებლო პუნქტზე. განისაზღვრებოდა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციები: მტვერი, გოგირდისა და აზოტის დიოქსიდები, ნახშირჟანგი და ტყვია.

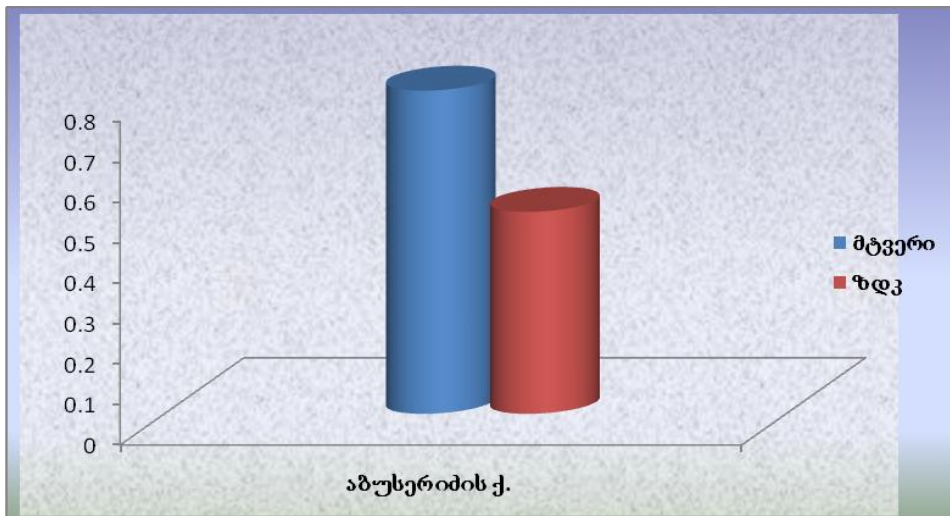
განსაზღვრული მაქსიმალური ერთჯერადი და საშუალოთვიური კონცენტრაციები თითოეული დამაბინძურებელი ინგრედიენტისათვის მოცემულია ცხრილ 5-ში:

ცხრილი 5. ქ.ბათუმში დაფიქსირებული მაქსიმალური ერთჯერადი და საშუალოთვიური კონცენტრაციები

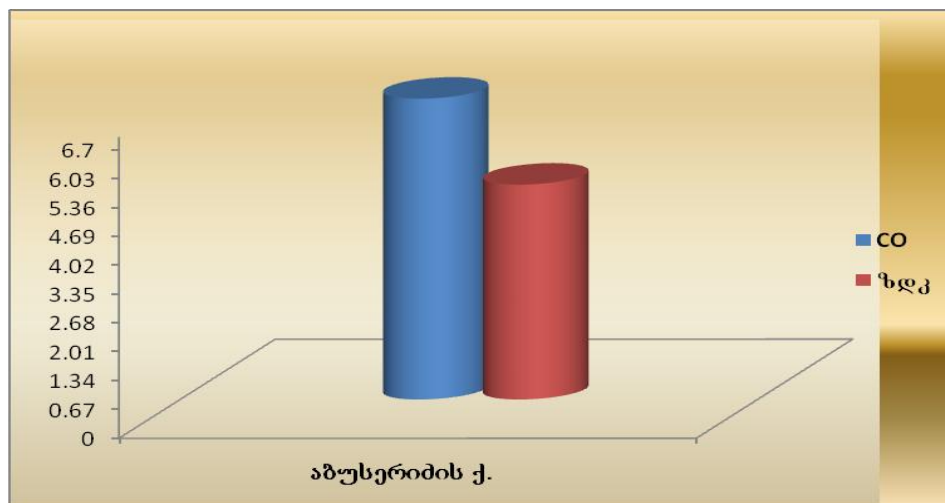
დაკვირვების პუნქტი	მტვერი		აზოტის დიოქსიდი		გოგირდის დიოქსიდი		ნახშირჟანგი		ტყვია
	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ ³	საშუალოთვიური კონცენტრ., მგ/მ ³
აბუსერიძის ქუჩა	0,8	0,58	0,19	0,137	0,2	0,138	7,0	2,3	0.00002

როგორც ცხრილი 5-დან ჩანს, ქ. ბათუმის ჰაერში გოგირდისა და აზოტის დიოქსიდების დაფიქსირებული მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრაციები არ აღემატებოდნენ შესაბამის ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებს (ზდკ). მტვრის მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრაცია აღემატებოდა შესაბამის ზღვრულად დასაშვებ მნიშვნელობას და შეადგენდა 1.6 ზდკ-ს, ხოლო ნახშირჟანგისა - 1.4 ზდკ-ს.

ნახ. 6 და ნახ. 7-ზე მოცემულია ქ. ბათუმში დაფიქსირებული მტვრისა და ნახშირჟანგის ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაციები.

ნახ.6 მტვრის ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია, მგ/მ³

ნახ.7 ნახშირჟანგის ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია, მგ/მ³

თებერვლის თვეში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი ქ.რუსთავში წარმოებდა ბათუმის ქუჩაზე განთავსებულ სადამკვირვებლო პუნქტზე. განისაზღვრებოდა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციები: მტვერი, ნახშირყანგი, აზოტის დიოქსიდი და ტყვია.

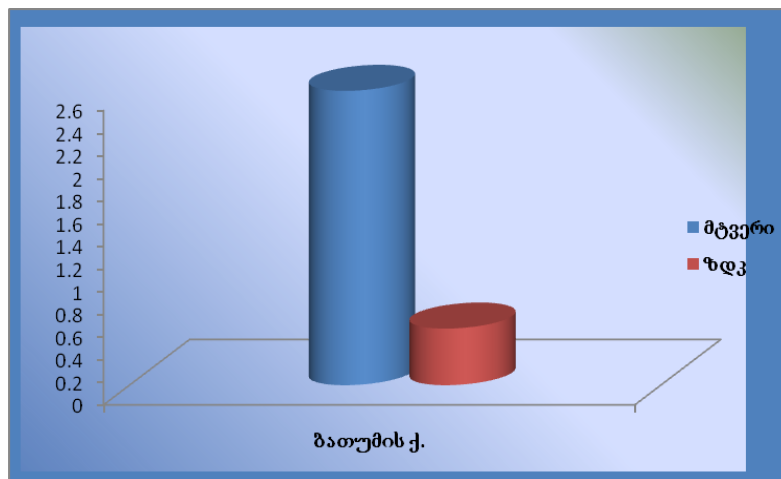
განსაზღვრული მაქსიმალური ერთჯერადი და საშუალოთვიური კონცენტრაციები თითოეული დამაბინძურებელი ინგრედიენტისათვის მოცემულია ცხრილ 6-ში:

ცხრილი 6. ქ. რუსთავში დაფიქსირებული მაქსიმალური ერთჯერადი და საშუალოთვიური კონცენტრაციები

დაკვირვების პუნქტი	მტვერი		ნახშირყანგი		აზოტის დიოქსიდი		ტყვია
	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ ³	მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრ., მგ/მ ³	საშუალო-თვიური კონცენტრ., მგ/მ ³	
ბათუმის ქუჩა	2,6	1,4	4,1	1,95	0,176	0,11	0.00012

როგორც ცხრილი 6-დან ჩანს ქ. რუსთავის ჰაერში ნახშირყანგისა და აზოტის დიოქსიდის დაფიქსირებული მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრაცია არ აღემატებოდა შესაბამის ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას (ზდკ). ზღვრულად დასაშვებ მნიშვნელობას აღემატებოდა მტვრის მაქსიმალური ერთჯერადი კონცენტრაცია და შეადგენდა 5.2 ზდკ-ს.

ნახ. 8 – ზე მოცემულია ქ.რუსთავში დაფიქსირებული მტვრის ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია.

ნახ.8 მტვრის ერთჯერადი მაქსიმალური კონცენტრაცია, მგ/მ³

2.

ზედაპირული წყალი

ზედაპირული წყლის ხარისხის განსაზღვრის მიზნით იანვარში აღებული იქნა 59 სინჯი საქართველოს 34 მდინარეზე. ჩატარდა ქიმიური და ბიოლოგიური ანალიზები, კერძოდ, განისაზღვრა 33 ინგრედიენტი.

2.1 შავი ზღვის აუზი

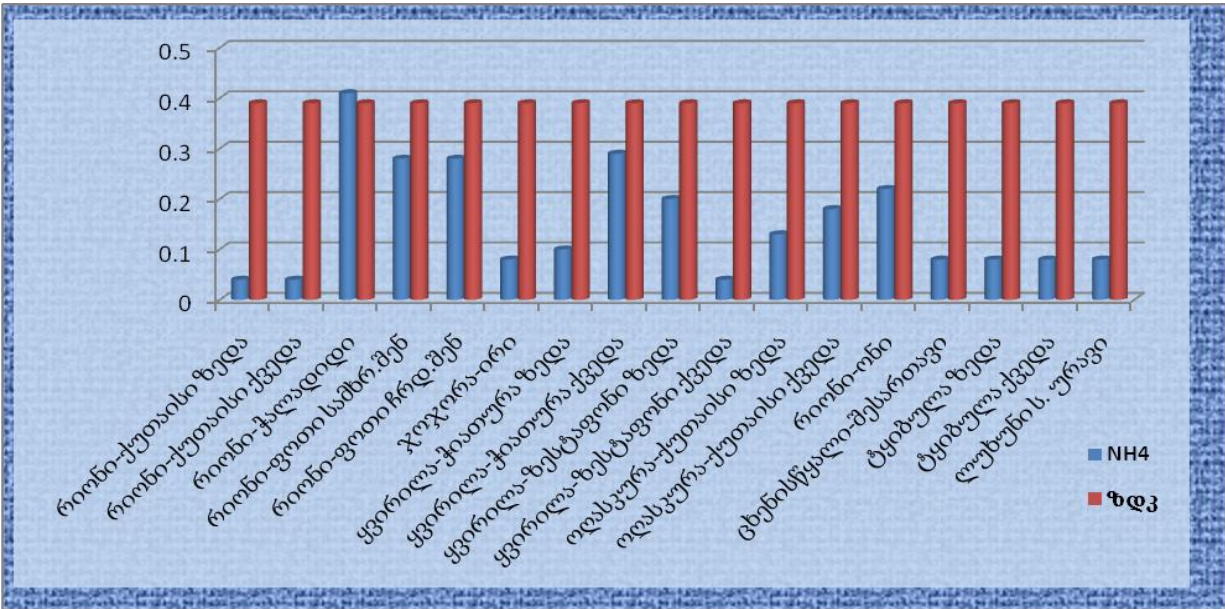
შავი ზღვის აუზში სინჯები აღებული იქნა შემდეგი მდინარეებიდან: რიონი (6 წერტილი), ჯოჯორა (1 წერტილი), ყვირილა (4 წერტილი), ოლასკურა (2 წერტილი), ცხენისწყალი (1 წერტილი), ტყიბულა (2 წერტილი), ლუხუნი (1 წერტილი), მალთაყვა (1 წერტილი), სუფსა (1 წერტილი), ნატანები (1 წერტილი), ჩოლოქი (1 წერტილი), კინტრიში (1 წერტილი), ჩაქვისწყალი (1 წერტილი), ყოროლისწყალი (1 წერტილი), ქუბასწყალი (1 წერტილი), ბარცხანა (1 წერტილი), მეჯინისწყალი (1 წერტილი), ჭოროხი (1 წერტილი) და აჭარისწყალი (1 წერტილი).

მდ.რიონსა და მის შენაკადებში ამონიუმის იონის კონცენტრაციები მერყეობდნენ 0,04 – 0,41 მგ/ლ-ის ფარგლებში. ყველაზე მაღალი კონცენტრაცია 1.1 ზდკ აღინიშნა მდ. რიონში ს. ჭალადიდთან.

მდ. რიონის აუზის მდინარეებში გაზომილი ამონიუმის იონის მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 9–ზე.

მანგანუმის მაქსიმალური კონცენტრაცია დაფიქსირდა მდ. ყვირილაში ჭიათურის ქვედა კვეთში 0.6245 მგ/ლ (6.2 ზდკ). მდ. ყვირილაში ზესტაფონის ზედა კვეთში იგი უდრიდა 0.107 მგ/ლ-ს (1.1 ზდკ)-სა და ზესტაფონის ქვედა კვეთში - 0.3022 მგ/ლ-ს (3.0 ზდკ)-ს.

დანარჩენი განსაზღვრული კომპონენტების კონცენტრაციები ნორმის ფარგლებში იყო: მინერალიზაცია მერყეობდა 130.9 - 259.3 მგ/ლ-ის ფარგლებში, ჟბმ - 0.88 - 1.58 მგ/ლ-ის ფარგლებში, ნიტრიტები - 0.014 - 0.17 მგ/ლ-ის ფარგლებში, ნიტრატები - 0.04 - 1.9 მგ/ლ-ის ფარგლებში, ფოსფატები - 0.006 - 0.036 მგ/ლ-ის ფარგლებში, ხოლო სულფატ-იონები - 10,9 - 29.2 მგ/ლ-ის ფარგლებში.

ნახ.9 მდ.რონი და მისი შენაკადები - NH₄, იანვარი, 2015

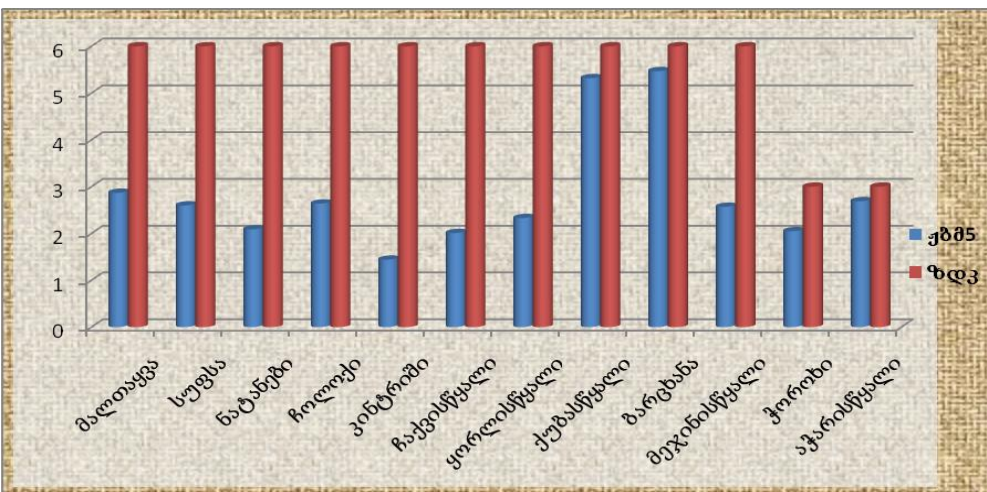
აჭარის რეგიონის მდინარეებში ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა ამონიუმის აზოტის მნიშვნელობა მდ. ქუბასწყალში 1.3 ზდკ და მდ. მეჯინისწყალში - 1.7 ზდკ.

მდ. მალთაყვაში ქ. ფოთთან დასაშვებ კონცენტრაციებს აღემატებოდნენ ქლორიდებისა და მაგნიუმის კონცენტრაციები და შეადგენდა 2.8 ზდკ-სა და 3.9 ზდკ-ს.

ასევე მომატებული იყო რკინის შემცველობა მდ. ჩაქვისწყალში და უდრიდა 2.2 ზდკ-ს.

დანარჩენი განსაზღვრული ინგრედიენტების კონცენტრაციები აჭარის რეგიონში ნორმის ფარგლებში იყო.

მინერალიზაცია მერყეობდა 57.7 - 1350 მგ/ლ-ის ფარგლებში, ნიტრიტები - 0.014 - 0.17 მგ/ლ-ის ფარგლებში, ნიტრატები - 0.006 - 0.128 მგ/ლ-ის ფარგლებში, ხოლო ფოსფატები - 0.007 - 0.015 მგ/ლ-ის ფარგლებში.

ნახ.10 აჭარა - ჯბმ, თებერვალი, 2015

კასპიის ზღვის აუზში სინჯები აღებული იქნა შემდეგი მდინარეებიდან: მტკვარი (9 წერტილი), ლიახვი (1 წერტილი), სურამულა (1 წერტილი), ლეხურა (1 წერტილი), ხრამი (2 წერტილი), დებედა (სადახლო), მაშავერა (3 წერტილი), კაზრეთულა (1 წერტილი), ფოლადაური (1 წერტილი), არაგვი (3 წერტილი), ალაზანი (2 წერტილი), იორი (2 წერტილი), ვერე (1 წერტილი), დიდმულა (1 წერტილი), გლდანულა (1 წერტილი).

კასპიის ზღვის აუზის მდინარეებში ზღვრულად დასაშვებ მნიშვნელობას აჭარბებდა ჟბმს -ის კონცენტრაცია, რომელიც მერყეობდა 0.74 მგ/ლ-დან 10.66 მგ/ლ-მდე. უდიდესი კონცენტრაცია 1.8 ზდკ დაფიქსირდა მდ. დიდმულაში, ხოლო მდ. ვერეში მისი მნიშვნელობა უდრიდა 1.5 ზდკ-ს.

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აჭარბებდა ამონიუმის აზოტის მნიშვნელობა, რომელიც შესაბამისად მერყეობდა 0.016 – 5.202 მგ/ლ-მდე. უდიდესი მნიშვნელობა 13.3 ზდკ დაფიქსირდა მდ. დიდმულაში. ამონიუმის აზოტის კონცენტრაცია მომატებული იყო აგრეთვე შემდეგ მდინარეებსა და კვეთებზე და შესაბამისად შეადგენდა: მდ მტკვარში ქ. გორთან - 1.1 ზდკ-ს, ქ. ქარელთან - 1.1 ზდკ-ს, მდ ლეხურაში ქ. კასპთან - 1.1 ზდკ-ს, მდ. ლიახვი ქ. გორთან - 1.2 ზდკ-ს, მდ. სურამულაში ქ. ხაშურთან - 2.6 ზდკ-ს, მდ. ვერეში შესართავთან - 5.4 ზდკ-ს, მდ. გლდანულაში - 2.3 ზდკ-სა და მდ. კაზრეთულაში - 1.8 ზდკ-ს.

თებერვლის თვეში მძიმე მეტალები გაიზომა კასპიის ზღვის აუზის მდინარეებიდან მდ. მაშავერას კვეთებსა და მდ. კაზრეთულაში. ზღვრულად დასაშვებ მნიშვნელობას აჭარბებდა თუთიის კონცენტრაცია მდ. კაზრეთულაში და უდრიდა 1.7781 მგ/ლ (1.8 ზდკ-ს). მომატებული იყო კადმიუმის კონცენტრაცია მდ. მაშავერას ქვედა კვეთზე და მდ. კაზრეთულაში: 0.0021 მგ/ლ (2.1 ზდკ) და 0.0143 მგ/ლ (14.3 ზდკ). ზღვრულად დასაშვებ მნიშვნელობას აჭარბებდა მანგანუმის კონცენტრაციაც მდ. მაშავერას ქვედა კვეთში 0.2452 მგ/ლ (2.5 ზდკ) და მდ. კაზრეთულაში 1.0162 (10.2 ზდკ).

ყველა დანარჩენი განსაზღვრული კომპონენტების კონცენტრაციები კასპიის ზღვის აუზის მდინარეებში ნორმის ფარგლებში იყო.

კასპიის ზღვის აუზის მდინარეების მინერალიზაცია მერყეობდა 129.2 – 771.2 მგ/ლ-ის ფარგლებში, ნიტრიტები – 0.001 - 0.116 მგ/ლ-ის ფარგლებში, ნიტრატები - 0.009 - 4.399 მგ/ლ-ის ფარგლებში, ფოსფატების კონცენტრაციები კი მერყეობდნენ 0.001 - 0.219 მგ/ლ-ის ფარგლებში, ხოლო სულფატ-იონები - 11.13 - 439.9 მგ/ლ-ის ფარგლებში.

4. რადიოაქტიური მდგომარეობა

თებერვლის თვის რადიოაქტიური დაბინძურების შესახებ ოპერატიული ინფორმაცია შემოდიოდა 15 სადგურიდან: თბილისი, ქუთაისი, ბათუმი, საჩხერე, ზესტაფონი, ახალციხე, გორი, თელავი, ლაგოდეხი, დედოფლისწყარო, ფოთი, ფასანაური, ახალქალაქი, მესტია და ბოლნისი.

მიწისპირა ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივებისექსპოზიციური დოზის სიმძლავრე მერყეობდა 8.7 მკრ/სთ - 13.6 მკრ/სთ-ის ფარგლებში, რაც დედამიწის ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებში იყო (ცხრილი 7).

ცხრილი 7. ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრე

სადგური	საშუალო თვიური მნიშვნელობა
ქუთაისი	10.6
ბათუმი	9.1
ბოლნისი	13.7
ახალციხე	11.1
თელავი	11.8
მესტია	11.3
თბილისი	10.9
ფოთი	8.7
საჩხერე	10.6
ზესტაფონი	10.5
ფასანაური	11.5
გორი	13.6
ლაგოდეხი	12.1
ახალქალაქი	13.5
დედოფლისწყარო	10.4